

Az éghajlatváltozás már eddig is számos hatást gyakorolt a	60
környezetre, a gazdaságra és a társadalomra. Ezek a hatások nem	125
csak Európában, de az egész világon egyaránt érezhetőek voltak.	189
Ha az üvegházhatású gázok kibocsátását ma megállítanák is, a	251
klímaváltozás hosszú évtizedekig folytatódna a múltbeli	307
kibocsátások és az éghajlati rendszer tehetetlensége miatt.	367
Ezért alkalmazkodni kell a már bekövetkezett változásokhoz, és	431
fel kell készülni a jövőbeli klímaváltozás valószínű	484
forgatókönyveire. Az Európai Bizottság közel húsz éve elfogadta	551
az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás uniós stratégiája című	616
közleményt. Ez a közlemény támogatja az országok alkalmazkodási	681
akcióit, és előmozdítja a jobb kutatást, valamint az ezzel	740
kapcsolatos információk megosztását. Támogatja továbbá azt a	802
folyamatot, amelynek során az alkalmazkodási szempontokat	860
beépítik a meglévő ágazati uniós politikákba, például a	916
mezőgazdaságba vagy a regionális fejlesztésbe. Összességében az	981
a célja, hogy segítse Európát az éghajlatváltozással szemben	1043
ellenállóbbá tenni, növelve annak képességét, hogy helyi,	1101
regionális, nemzeti és uniós szinten reagálni tudjon az	1157
éghajlatváltozás hatásaira. Az alkalmazkodást más uniós	1214
kezdeményezések is figyelembe veszik, de tárgyalnak egy új	1273
nemzetköziéghajlatváltozási megállapodásról is. Ezek magukban	1337
foglalják a kapacitásépítést, az intézményi megállapodásokat, a	1401
finanszírozást, a magánbefektetések ösztönzését, valamint az	1462
átláthatóság nyomon követését. Az emberi befolyás - elsősorban	1526

az üvegházhatású gázok kibocsátása, de a földhasználat változása	1591
is - a múlt század közepe óta megfigyelt felmelegedés fő oka. Az	1657
elmúlt évtized volt a legmelegebb a globális hőmérsékleti	1715
rekordok megjelenése óta. Ezt az emberek, állatok szó szerint	1778
már a saját bőrükön érzékelték. Az éghajlatváltozás hatásai	1839
főként a tengerszint-emelkedésben, a különböző éghajlati	1896
szélsőségek változásaiban, valamint a vízkörforgás változásaiban	1961
mutatkoznak meg. A csapadék leginkább Észak- és Északnyugat-	2025
Európában növekedett meg, Dél-Európában pedig csökkent.	2084
Európában a hótakaró is csökken, de az Északi-sarkvidéken a	2146
tengeri jég kiterjedése és térfogata is sokkal gyorsabban	2204
csökken, mint ahogyan azt korábban előre jelezték. A megfigyelt	2269
éghajlatváltozás már eddig is számos hatást gyakorolt a	2325
környezeti rendszerekre, a gazdasági ágazatokra, valamint az	2386
ember egészségére és jólétére Európában. Ezek a hatások Európa-	2453
szerte az éghajlati, földrajzi és társadalmi-gazdasági	2508
feltételektől függően változnak. Az éghajlatváltozás hatásai	2570
arra késztették a döntéshozókat nemzeti és európai szinten, hogy	2635
olyan alkalmazkodási politikákat vezessenek be, amelyek segítik	2699
a társadalmakat és a gazdaságokat abban, hogy megbirkózzanak az	2763
éghajlatváltozás, illetőleg ennek következményeként a	2817
társadalmi-gazdasági változások hatásaival. Európai szinten már	2882
zajlik az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás folyamata a	2943
különböző uniós szakpolitikákban, mint például az édesvízi és a	3007
part menti gazdálkodás, a biológiai sokféleség és a	3059

természetvédelem, valamint a katasztrófakockázat csökkentése	3120
terén. Az európai alkalmazkodási politikák kidolgozásának	3179
elősegítése érdekében az EU weboldalt tart fenn, továbbá fokozza	3246
a naprakész, megbízható, valamint célzott információk és adatok	3310
megosztását. Támogatja az alkalmazkodási politikák kidolgozását	3375
és végrehajtását az európai kormányzás minden szintjén, például	3439
az alkalmazkodási lehetőségek példáival, a végrehajtott	3495
intézkedések esettanulmányaival és számos egyéb eszközzel. A	3557
legtöbb előrelépés az édesvízi gazdálkodás, az árvíz	3610
kockázatának kezelése és a mezőgazdaság területén történt.	3669
Ezekben az ágazatokban az intézkedések többnyire az	3722
alkalmazkodási prioritások beépüléséből álltak a nemzeti ágazati	3787
politikai területekbe. Bár a végrehajtás még korai szakaszban	3850
van, a legtöbb országban folyik a tervezési munka, de több	3909
ország már cselekvési tervet is kidolgozott. A legtöbb európai	3973
ország arról számolt be, hogy az elmúlt öt évben nőtt a	4029
közvélemény tudatossága az alkalmazkodás szükségességével	4087
kapcsolatban, és az a nemzeti politika napirendjére került.	4147
Transznacionális szinten az alkalmazkodási tevékenység főként a	4212
közös természeti erőforrások, például a határokon átnyúló	4270
vízgyűjtők eredménye. Az ilyen jellegű együttműködést gyakran	4333
európai finanszírozási eszközök és regionális egyezmények	4391
támogatják. Hosszú távon az éghajlatváltozás mértéke és üteme a	4456
jövőbeni globális üvegházhatású gázok kibocsátásától függ. Az	4519
Európai Unió elkötelezett amellett, hogy a globális hőmérséklet-	4586

emelkedést az iparosodás előtti szinthez képest két Celsius fok	4651
alá korlátozza. Ugyanakkor az előrejelzések szerint az európai	4715
szárazföldi éves átlaghőmérséklet várhatóan a globális	4770
átlaghőmérsékletnél is tovább fog növekedni. A legnagyobb	4829
hőmérséklet-emelkedést Európában télen Kelet- és szak-Európában,	4897
nyáron Dél-Európában prognosztizálják. Az éves csapadékmennyiség	4965
Észak-Európában általában növekedni, Dél-Európában pedig	5026
csökkenni fog, ami növeli a jelenleg nedves és száraz régiók	5087
közötti különbségeket. A hivatalos előrejelzések szerint számos	5152
régióban a szélsőséges időjárási események intenzitása és	5210
gyakorisága is növekedni fog, a tengerszint emelkedése pedig	5271
jelentősen felgyorsul majd. Az éghajlatváltozás növelheti a	5332
meglévő sebezhetőséget és jelentősen elmélyítheti Európában a	5395
társadalmi-gazdasági egyensúlytalanságokat. Az Európát érintő fő	5462
éghajlati kockázatok közé tartoznak a megnövekedett part menti	5525
és folyami árvizek, továbbá a rendelkezésre álló víz jelentős	5587
csökkenése, valamint a szélsőséges hőség. Egy közelmúltban	5647
készült hőmérsékleti viszonyokat vizsgáló tanulmány szerint a	5709
magas szén-dioxid-kibocsátású forgatókönyv esetén és	5762
alkalmazkodási intézkedések hiányában egyes éghajlati hatások e	5826
század végére nagy valószínűséggel megkétszereződnek majd. A	5888
hőség okozta halálesetek száma évente elérheti a kétszázezret, a	5953
folyami árvízkarok költsége meghaladná a tízmilliárd eurót, az	6016
erdőtüzek pedig évente körülbelül nyolcszázezer hektár területet	6081
érintenének. Ebben a forgatókönyvben az aszály által sújtott	6143

emberek száma szintén hétszeresére, körülbelül 150 millióra nőne	6208
évente, és a tengerszint emelkedése miatti jóléti veszteség több	6273
mint háromszorosára nőne. Az európai szintű alkalmazkodási	6333
politika már az elmúlt években is új pénzügyi forrásokhoz	6391
jutott. Az elmúlt időszak költségvetésének egyötödét az	6448
éghajlattal kapcsolatos intézkedésekre fordították. Az	6504
értékelési folyamatok nemzeti szinten is működnek, és a jövőben	6568
várhatóan a hatékony alkalmazkodásról szóló ismeretek bővítését	6632
eredményezik. Jelenleg négy európai országban folyamatosan	6692
végeznek megfigyeléseket és készítenek értékelési rendszert.	6753
Kilenc ország már kidolgozott mutatókat közül az	6803
éghajlatváltozás hatásairól, kockázatairól vagy az	6854
alkalmazkodásról. Az éghajlatváltozással kapcsolatos kockázati	6918
vagy sebezhetőségi értékelések a legtöbb európai országra	6976
vonatkozóan rendelkezésre állnak, de még több információra van	7039
szükség, különösen a különböző alkalmazkodási lehetőségek	7097
becsült előnyeiről és költségeiről. Egy másik, több kutatást	7159
igénylő terület az, hogy miként lehet a legjobban kialakítani az	7224
alkalmazkodási válaszokat az éghajlatváltozás jövőbeli	7279
hatásaival, a társadalmi változással és az alkalmazkodási	7337
válaszok hatékonyságával kapcsolatos bizonytalanság fényében. A	7402
vezető tudósok legfrissebb adatai ugyanis a világ éghajlatának	7465
példátlan mértékű változásairól tanúskodnak. Az	7514
Éghajlatváltozási Kormányközi Testület legutóbbi jelentése	7576
szerint a globális felmelegedés a világ valamennyi régiójában	7638

egyre jelentősebb és bizonyos esetekben alighanem	7688
visszafordíthatatlan változásokat idéz elő a	7733
csapadékviszonyokban, az óceánokban és a széljárásban. Ami	7793
Európát illeti, a jelentésben szereplő előrejelzés szerint nőni	7858
fog a szélsőséges időjárási események gyakorisága és súlyossága,	7923
beleértve a tengeri hőhullámokat. Ez a jelentés továbbá	7980
figyelmeztet arra is, hogy ha a hőmérséklet-emelkedés eléri a 2	8044
Celsius fokot, az kritikus hatással lesz a természetre és az	8106
emberekre. A magasabb hőmérsékletek és az intenzívebbé váló	8167
időjárási események emellett hatalmas költségekkel járnak majd	8230
az EU gazdasága számára, és megnehezítik az országok számára az	8296
élelmiszer-termelést. A tudósok szerint ugyanakkor az emberi	8358
beavatkozás képes változtatni az események menetén. Az	8414
üvegházhatású gázok kibocsátásának azonnali, gyors és	8468
nagymértékű csökkentése, valamint a nettó szén-dioxid-kibocsátás	8533
elérése képes lehet korlátok között tartani az éghajlatváltozást	8598
és annak hatásait. Az EU már több szakpolitikai területen is	8662
ambiciózus jogszabályokat fogadott el, hogy teljesítse	8717
nemzetközi kötelezettségvállalásait az éghajlatváltozás elleni	8780
küzdelem terén. Az uniós országok kötelező kibocsátáscsökkentési	8846
célértékeket határoztak meg a gazdaság kulcsfontosságú ágazatai	8910
számára, hogy jelentősen csökkentsék az üvegházhatású gáz	8968
kibocsátását. Ennek értelmében a tagországok közössége	9024
elkötelezte magát, hogy az évtized végére 55%-os csökkentést	9086
érjen el. Ez az intézkedés ugyan szükségessé teszi az uniós ipar	9152

átalakítását, de egyúttal számos előnnyel is jár: elő fogja	9213
segíteni a fenntartható gazdasági növekedést, munkahelyeket fog	9277
teremteni, egészségügyi és környezeti előnyöket fog eredményezni	9342
az uniós polgárok számára, valamint a zöld technológiákkal	9401
kapcsolatos innováció előmozdításával hozzájárul az uniós	9459
gazdaság hosszú távú globális versenyképességéhez. Az uniós	9520
vezetők jóváhagyták a 2050-re elérendő uniós klímasemlegesség	9582
célkitűzését. Ez a vállalás azt jelenti, hogy az EU mostantól	9647
2050-ig drasztikusan csökkenteni fogja az üvegházhatású gáz	9707
kibocsátását, és megkeresi a fennmaradó kibocsátás	9758
ellentételezésének lehetséges útjait. A nulla kibocsátás	9816
egyensúlyi állapotának elérése az emberek és a környezet javát	9879
fogja szolgálni, és korlátok között tartja a globális	9933
felmelegedést. Az uniós vezetők rámutattak arra is, hogy	9991
támogató keretet kell kialakítani ahhoz, hogy az átállás	10048
költséghatékony, valamint társadalmilag kiegyensúlyozott és	10108
méltányos legyen. A közelmúltban létrehozott igazságos átmeneti	10173
mechanizmus biztosítani fogja, hogy azok a régiók és ágazatok,	10236
amelyek különös kihívásokkal szembesülnek az éghajlatvédelmi	10297
átállás során, testreszabott támogatásban részesüljenek. A	10357
vezetők hangsúlyozták, hogy az éghajlat-politikai szempontokat	10420
az összes szakpolitikai területen érvényesíteni kell, és	10477
megismételték, hogy az EU szilárdan elkötelezett a vállalásai	10541
teljesítése iránt. Kiemelték: ahhoz, hogy az Unió elinduljon az	10608
átállás útján, jelentős köz- és magánberuházásokra lesz szükség,	10673

és ezzel összefüggésben rámutattak, hogy az EU következő	10732
többéves pénzügyi kerete jelentős mértékben hozzá fog járulni az	10797
éghajlat-politikai fellépéshez. A 2021-2027-es időszakra szóló	10861
hosszú távú uniós költségvetés az összes kiadás legalább 30	10921
százalékának az éghajlattal kapcsolatos projektekre kell majd	10983
irányulnia. Az európai zöld megállapodás az uniós	11034
éghajlatvédelmi törekvések valóra váltásának tervét és	11089
ütemezését tartalmazza. E dokumentumban az Unió rámutat arra,	11153
hogy a klímasemlegesség eléréséhez az összes uniós intézkedésnek	11218
és szakpolitikának hozzá kell járulnia, és meghatároz egy	11276
ütemtervet az ennek a célnak elérését segítő jogalkotási és nem	11340
jogalkotási kezdeményezésekre vonatkozóan. Ezek az intézkedések	11405
többek között az ipar, a közlekedés, a mobilitás, az energetika	11469
és a finanszírozás területére vonatkoznak. A kollektív fellépés	11534
kulcsfontosságú az éghajlatváltozás kezelése és a vállalt cél	11596
elérése szempontjából. Az EU mind nemzetközi fórumokon, mind az	11663
Unión kívüli országokkal fennálló kétoldalú kapcsolataiban	11723
határozottan képviseli az éghajlatvédelmi törekvések ügyét. A	11786
tagállamokkal együttesen ez a közösség nyújtja a	11835
klímafinanszírozás legnagyobb részét a világban. E források	11896
különösen a fejlődő országok éghajlatváltozással kapcsolatos	11957
projektjeit és intézkedéseit támogatják, a kedvezményezett	12016
országok zöld gazdaságra való átállásának megkönnyítése és az	12078
éghajlatváltozás káros hatásainak mielőbbi kezelése érdekében.	12141